



# SZERENCNS VÁROS POLGÁRMESTERE

3900 Szerencs, Rákóczi út 89.

telefon: (47) 565-200 • fax: (47) 565-210 • e-mail: polgarmester@szerencs.hu • www.szerencs.hu

## ELŐTERJESZTÉS

Szerencs Város Önkormányzata  
Képviselő-testületének  
2015. szeptember 24-i munkaterv szerinti ülésére

**Az előterjesztés címe:** Védőnői szolgálat Szerencsen és a kistérségben

**Előterjesztő:** Koncz Ferenc polgármester

**Előterjesztést készítette:** Tóthné Tőkés Tímea sk. járási vezető védőnő

**Előterjesztés tárgya:**

Védőnői tevékenység bemutatása a városban, és a kistérségben.

**Tartalom:**

1. Tájékoztató

**Tárgyalás módja:** nyilvános


**Döntéshozatal módja:** tudomásul vétel

**Véleményezésre megkapta:** ----

**Egyeztetve belső szervezeti egységekkel:** ----

**Törvényességi ellenőrzésre bemutatva:**

Dr. Barva Attila jegyző 2015. szeptember .....

  
.....

**A döntés végrehajtásáért felelős:** ----

**A döntés végrehajtásának határideje:** -----



BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL  
SZERENCSI JÁRÁSI HIVATALA

### **Védőnői szolgálat Szerencsen és a kistérségben**

A védőnők tevékenysége középpontjában a gondozott családok egészségvédelme, a betegségek kialakulásának megelőzése, valamint az egészségfejlesztés áll. Szakmai feladataikat elsősorban önállóan látják el, de rendszeresen konzultálnak az egészségügyi (gyermekgyógyász, háziorvos, szülész-nőgyógyász szakorvos), gyermekjóléti és szociális ellátórendszer szakembereivel. Szoros személyes kapcsolatot tartanak gondozottjaikkal, melynek során az egyéni szükségleteknek megfelelően különböző problémáikban (egészségügyi, szociális, mentálhigiénés) igyekeznek tanácsot nyújtani. 2015. április 23-án a Hungarikum Bizottság döntése alapján az idén 100 éves Magyar Védőnői szolgálat, mint nemzetközileg is egyedülálló, tradicionális ellátási rendszer szintén nemzeti büszkeségeink között tudható.

#### **Mi is a védőnő feladata?**

- a) a nővédelem, (családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében részvétel;)
- b) a várandós anyák gondozása
- c) a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban;
- d) az újszülött kortól a tanulói jogviszony megkezdéséig a gyermekek gondozása (ezen belül újszülött korban, 1,3,6 hónapos korban, majd 1 éves és 6 éves kor között évente védőnői szűrővizsgálat elvégzése)
- e) az óvodában a védőnői feladatok végzése, az oktatási intézményben a tanulók gondozás (ld. később)
- f) oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása
- g) családgondozás
- h) az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában részvétel.

#### **A védőnő fent felsorolt tevékenységét:**

- a fenntartó/tulajdonos által biztosított tanácsadó helyiségben
- a családok otthonában
- a nevelési-oktatási intézményben
- közösségi programokra alkalmas helyszíneken végzi.

#### **Mi az iskolai védőnő feladata?**

1. Az éves munkatervhez a védőnői feladatok összeállítása, egyeztetése a nevelési-oktatási intézmény egészségnevelési programjában meghatározott feladatok figyelembevételével.

2. A tanulók védőnői vizsgálata 6 éven felüliek esetében kétévenként

3. A gyermekek, tanulók személyi higiéniájának ellenőrzése.
4. Elsősegélynyújtás.
5. Az orvosi vizsgálatok előkészítése.
6. A védőoltásokkal kapcsolatos szervezési, előkészítési feladatok elvégzése.
7. A krónikus betegek, magatartási zavarokkal küzdők életvitelének segítése.
8. Részvétel az egészségtan oktatásában elsősorban az alábbi témákban:
  9. Testnevelés, gyógytestnevelés, technikai órák, iskolai helyiségek és környezet, az étkeztetés higiéniás ellenőrzésében való részvétel.
10. Kapcsolattartás a szülőkkel (szülői értekezlet, családlátogatás).
11. Pályaválasztás segítése.
12. Az elvégzett feladatok dokumentációjának vezetése

#### **A védőnő tevékenységét szabályozó alapjogszabályok, szakmai szabályok:**

49/2004. (V.21.) ESZCSM rendelet a területi védőnői ellátásról  
51/1997. (XII.18.) NM rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatások és szűrővizsgálatok igazolásáról  
18/1998. (VI.3.) NM rendelet a fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről  
63/2011. (XI. 29.) NEFMI rendelet az egészségügyi szakdolgozók továbbképzésének szabályairól  
26/1997. (IX.3.) NM rendelet az iskola-egészségügyi ellátásról  
1997. évi CLVI. Törvény az egészségügyről  
26/2014. (IV. 8.) EMMI rendelet a várandósgondozásról

Az ÁNTSZ OTH Egészségügyi Igazgatási Főosztály Szakfelügyeleti ajánlása az alapellátásban dolgozó házigyermeekorvos/háziorvos és a területi védőnő együttműködése helyi eljárásrendjének kialakításához

**Szerencsen** a védőnői ellátást a Szántó J. Endre Egyesített Szociális és Egészségügyi Intézet biztosítja, mint szolgáltató.

Az elmúlt 5 évben folyamatosan csökkent a városban a születek száma és ennek következtében a gondozottak száma is.

Az előző években két területi egy vegyes és két iskola védőnői status volt a városban.

**Születések számának alakulása**

<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
<i>74</i>	<i>67</i>	<i>57</i>	<i>64</i>	<i>59</i>

**Gondozott családok számának alakulása körzetenként****Szerencs I körzet**

<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
<i>211</i>	<i>166</i>	<i>149</i>	<i>164</i>	<i>145</i>

**Szerencs II. körzet**

<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
<i>210</i>	<i>201</i>	<i>211</i>	<i>199</i>	<i>199</i>

**Szerencs III. körzet**

<i>2010</i>	<i>2011</i>	<i>2012</i>	<i>2013</i>	<i>2014</i>
<i>53</i>	<i>55</i>	<i>56</i>	<i>56</i>	<i>57</i>

A gyermekek születési számának és a gondozott családok számának csökkenése következtében a szolgáltató nem tartotta szükségesnek a területet ellátó védőnők létszámának a megtartását, mely szakmai szempontból sem kifogásolható, és ehhez jó időzítés volt, hogy az egyik védőnő Tóth Miklósné igénybe kívánta venni a nők 40 éves szolgálati ideje után járó nyugdíját, így elbocsájtásra nem került sor. A vegyes körzetet mely egyrészt Fecskés városrész utcáit, másrészt pedig a Szerencsi Szakmunkásképző és Szakközépiskola diákjainak ellátását foglalta magába két részre osztva új feladatként megkapta a Szerencsi I. körzet védőnője és a Bocskai István Katolikus Gimnázium iskolai védőnője. Ennek következtében alakult ki a jelenlegi felállás mely szerint két területi védőnői és két iskola védőnői status van.

#### Szerencs I. védőnői körzet:

Jelenleg ellátja a feladatokat Gulyás Zsuzsanna, aki határozott idejű szerződéssel dolgozik Bihariné Kiss Anita védőnő Gyed ideje alatt.

A legaktuálisabb adatok alapján a körzetben ellátottak száma:

<b>Szerencs I.</b>	<b>Száma:</b>	<b>„V” összesen:</b>	<b>„V” eü:</b>	<b>„V” szoc:</b>	<b>„V” eü+szoc:</b>
<b>Várandós:</b>	12	4	3	0	1
<b>0-11 hó:</b>	32	8	3	5	0
<b>12-35 hó:</b>	61	16	8	5	3
<b>3-6 év:</b>	116	19	6	9	4
<b>7-18 év:</b>	8	2	0	2	0

Gondozott családok száma: 175

#### Szerencs II védőnői körzet:

Jelenleg ellátja a feladatokat: Hubayné Kovács Ildikó, aki határozatlan időre kinevezett védőnő a körzetben.

A legaktuálisabb adatok alapján a körzetben ellátottak száma:

<b>Szerencs II.</b>	<b>Száma:</b>	<b>„V” összesen:</b>	<b>„V” eü:</b>	<b>„V” szoc:</b>	<b>„V” eü+szoc:</b>
<b>Várandós:</b>	15	12	10	0	2
<b>0-11 hó:</b>	31	9	3	6	0
<b>12-35 hó:</b>	60	18	4	12	2
<b>3-6 év:</b>	145	38	14	20	4
<b>7-18 év:</b>	11	1	0	1	0

Gondozott családok száma: 188

### **A városban működő két általános iskolát jelenleg ellátó védőnő:**

Tóth Viktória, aki határozott idejű szerződéssel dolgozik, Hunkó Zsuzsanna iskolai védőnő Gyed ideje alatt.

Legfrissebb adatok alapján a gondozottjai száma:

Bólyai János Katolikus Általános Iskola: 450

Szerencsi Rákóczi Zsigmond Református Két Tanítási Nyelvű Általános iskola és Alapfokú Művészeti Iskola: 452

### **A középfokú oktatási intézményeket ellátó védőnő**

Szabó Viktorné iskolai védőnő határozatlan idejű kinevezéssel dolgozik.

Bocskai István Katolikus Gimnázium:670

Szerencsi Szakmunkásképző és Szakközépiskola: 340

A védőnők munkáját legszemléletesebben az védőnői jelentés összesítője segítségével lehet bemutatni, mely minden évben elkészült és igény esetén a védőnőknél megtekinthető.

Hasonlóan az iskolában dolgozó védőnők munkájáról is évente készül jelentés, mely igény esetén szintén megtekinthető.

Összességében a Szerencsen dolgozó védőnők magas színvonalon, az érvényben lévő jogszabályok és szakmai szabályok alapján végzik munkájukat.

A védőnői tanácsadó korszerűen felszerelt, megfelel mind építészeti, mind tárgyi felszerelés alapján a jogszabályban előírt feltételeknek.

Az általános iskolai védőnői szobák szintén megfelelően felszereltek.

Problémát jelent, hogy a Bocskai István Katolikus Gimnáziumban nincs védőnői szoba, az iskola orvosi rendelő az uszoda épületében található, hasonlóan a védőnő „szobájához”, amelyben szűrővizsgálat nem kivitelezhető és a diákok számára is kicsit körülményes megközelíteni.

Védőnők minden éven megrendezik augusztus elején az Anyatejes Világnapi rendezvényt, felkészítőként, vagy zsűritagként részt vesznek a területi csecsemőgondozási versenyen. Használt ruhák, játékok gyűjtésével, szétosztásával támogatják a szegényebb családokat.

Munkájukkal kapcsolatban szakmai panasz nem érkezett.

## **Védőnői Szolgálat a kistérségben**

A kistérség védőnői munkájánál három tevékenységet szeretnék bemutatni az „Eséllyel a jövőbe-  
Gyermekesély program a szerencsi kistérségben” című projekt megvalósításában való közreműködést.,  
a TÁMOP 6.1.4. Koragyermekkorai projektbe és a TÁMOP 6.1.3/A Védőnői méhnyakszűrő projektbe való  
bekapcsolódást.

A védőnők munkájában egyre több újdonság, új feladatok, új kihívások jellemzőek.

Lehetősége volt a kistérség településen dolgozó védőnőknek bekapcsolódni az Eséllyel a jövőbe-  
Gyermekesély program a szerencsi kistérségben” című projekt megvalósításába.

A projekt tervezésétől kezdve részt vettünk a programban, így az általunk készített három program  
beépült a sikeres pályázatba és elmondhatom sikeresen le is zárult.

A program elemeit úgy állítottuk össze, hogy az új kihívásoknak is megfeleljünk.

Három programunk:

Anyai szerepre való felkészítés

Szűrővizsgálatok

Védőnői kompetenciabővítés és rekreáció

### **Anyai szerepre való felkészítés**

A védőnők körzetenként havonta egy alkalommal klubszerű foglalkozásokat szerveztek a várandós, és  
a várandósságot tervezők nők és családjaik számára.

A foglalkozásokat szakemberek ( szülész-nőgyógyász, gyermekorvos, dietetikus, gyógytornász,  
védőnő....) tartották. Településenként 12 foglalkozás zajlott.

Összesen megjelentek száma:1087 fő

Az utolsó foglalkozás alkalmával a jelentkező várandós nők meglátogathatták szervezeten a  
Sátoraljaújhelyi kórház szülészeti osztályát.

### **Szűrővizsgálatok- Védőnői kompetenciabővítés és rekreáció**

Ez a két programelem több ponton kapcsolódott egymással

A védőnők számára új kihívás az önállóan elvégzendő szűrővizsgálat (ezen belül újszülött korban, 1,3,6  
hónapos korban, majd 1 éves és 6 éves kor között évente) Elvégzendő vizsgálat például a szemészeti  
és hallásszűrés, amelyhez nem minden körzetben volt biztosítva a megfelelő eszköz, illetve a védőnők is  
rövid képzést kaptak ezzel kapcsolatban.

Erre gondolva szeretnénk volna újra indítani a három és öt éves gyermekek szervezett szemészeti  
szűrővizsgálatát, amely évekkel ezelőtt jól működött a kistérségen köszönhetően az Egyesített Szociális  
és Egészségügyi Intézetnek és Dr. Korondi Klára Főorvos asszonynak, aki a jelenlegi programban is  
jelentős szerepet vállalt, Dr .Eszlári Erika főorvos asszonnyal együtt, aki a védőnők oktatásában vállalt  
nagy szerepet.

Ennek eredményeképpen 645 gyermek részsült szervezeten szemészeti szűrésben, 35 gyermeket látott  
el a program szemüveggel is. A védőnők a kistérségben hozzájutottak pupilla lámpához, Lang teszthez  
és látás élesség vizsgálatához szükséges papírmassé táblákhoz.

A hallásvizsgálat kivitelezéséhez a védőnők szintén elméleti és gyakorlati képzésben is részsültek Dr.  
Szakács Gábor főorvos Úr és Somogyvári Zsoltné segítségével, illetve a pályázat révén sikerült egy

objektív hallásvizsgáló készüléket beszerezni, amely használatát elsajátították a védőnők, és a kistérség óvodásainak szűrését elvégezték a készülékkel.

Nőgyógyászati rákszűrés keretében 504 nőgyógyászati rákszűrést végzett kiszállások alkalmával Dr Truppolai Tibor főorvos úr, amelyhez egy korszerű kolposzkópot vásárolt a pályázat.

#### **TÁMOP 6.1.4. Koragyermekkorai projekt**

A védőnői szolgálatok megújulását segíti ez a projekt is, amely számos elemébe kapcsolódtak be a kistérség védőnői

Több képzési programra jelentkezhattunk.

Három védőnő Hubayné Kovács Ildikó, Kádárné Nagy Edit, Szabó Petra öt napos oktató védőnői képzésben részesültek, így alkalmasak a főiskolai hallgatók gyakorlati képzésében való részvételre. Iskola védőnői képzésen, mely szintén öt napos volt Lengyel Gyöngyi vett részt.

Az Iránytű elnevezésű képzésen a kistérség összes területi védőnője részt vett.

A képzésekhez könyveket, DVD-t kaptunk, és a szinten tartáson túl új kompetenciákat szereztünk.

#### **TÁMOP 6.1.3/A Védőnői méhnyakszűrő projekt**

Talán a legnagyobb visszhangot keltő program a védőnői méhnyak-szűrés bevezetése.

A védőnők két féle akkreditált továbbképzésre jelentkezettek, csak elméleti képzésre, illetve elméleti és gyakorlati képzésre. A 3 napos elméleti – 1 napos szakmai, és 2 napos kommunikációs - képzés mind a két továbbképzés közös eleme, és tananyaga azonos volt.

Az elméleti képzés részét a városi védőnők és a nyugdíj előtt állók kivételével mindenki elvégezte, és a gyakorlati képzésre is a kistérség területén 12 védőnő jelentkezett.

A gyakorlati képzés az egyesített Szociális és Egészségügyi Intézetben zajlott, köszönet ezért Dr. Bobkó Géza igazgató főorvos úrnak.

Három nőgyógyász: Dr Rácz Ernő főorvos, dr Truppolai Tibor főorvos és Dr. Csóka Miklós főorvos vállalták, hogy a képzésben részt vesznek és megtanítják a védőnőknek a méhnyakrák szűréshez szükséges kenetek levételét.

A gyakorlati képzésben résztvevő védőnők közül

Kádárné Nagy Edit Megyaszó

Szabó Petra Legyesbénye

Madarász Réka Tiszalúc

Kvaszta Bernadett Tiszalúc

Huriné Fazekas Ágnes Taktaharkány

Demeter Erika Taktaharkány

Hegedűsné Székely Zsuzsanna Prügy

Bereczné Pereszlényi Éva Prügy

Tóthné Poncsák Csilla Tállya

jelenleg már végzik a méhnyakrák szűrést a körzetükben.

A védőnői szolgálatok fennmaradásának egyik fontos eleme a megújulás, az új kihívásoknak való megfelelés, amelyhez a területen dolgozó védőnők maximálisan próbálnak alkalmazkodni. Kihasználják a képzések adta lehetőségeket.

A kistérség nagyon sok védőnői tanácsadója korszerű körülmények között, jól felszerelten várja a gondozottakat. Megújultak, vagy új tanácsadóban dolgoznak: Tiszalúc, Taktaharkány, Taktaszada,

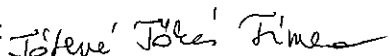


Megyaszó, Legyesbénye, Tállya, Mezőzombor, Szerencs védőnői szolgálatai. Új tanácsadó épül Monokon.

A védőnők szakmai munkájukat hasonlóan a szerencsi védőnőkhöz magas színvonalon végzik, munkájukkal kapcsolatban panasz nem érkezett.

Beszámolómat ezzel zárom, köszönöm figyelmüket.

Szerencs 2015.09.14.

Tisztelettel: 

Tóthné Tőkés Tímea  
járási vezető védőnő